

BREDASCHÉ

Staat-, Letterkundig- en

Nieuws-

Woensdag

COURANT.

Wetenschappelijk

Blad.

17 Mei.

FRANKRIJK

Paris, den 14den Mei.

Zoo voor eenige dagen bij de algemeene amnestie, de bla-
den allen uitweidden over den grooten staatkundigen maatregel die
de tegenwoordige partijen met de tegenwoordige
orde van zaken moest afdoen, zoo zijn dezelve thans niet min-
der gevuld met hun oordeel te zeggen over den nieuwen stap
tot bevrediging, met de teruggave aan de eeredienst van de kerk
St. Germain l'Auxerrois. Dit onderscheid echter bestaat in de
oordeelveling over beide de besluiten, dat het laatste nog onver-
deelder den algemeenen bijval te beurt valt dan de amnestie,
omdat deze, naar sommiger insigt, nog eenig voorbehoud had,
volgens anderen te gewaagd was en geene vruchten zou dragen;
hier integendeel zijn zelfs de desiraire bladen genoodzaakt,
behalve een nieuw bewijs van koninklijke edelmoedigheid, ook
eene daad van goede staatkunde te zien in de heropening van
gezegde kerk, daar zij reeds lang dien maatregel onder het vo-
rig ministerie hadden aanbevolen; alleen betreuren zij het, dat
het tegenwoordig ministerie thans al de vruchten plukt van den arbeid
en van het streven van de jongste ministerien die hetzelfde vooraf-
gingen. Overigens wekt het besluit ook daarom bij ieder genoe-
gen, omdat thans een der oudste en merkwaardigste monumenten
van Parijs, voor het verval en den ondergang bewaard blijft.

De vroegere pastoor der kerk Magnin, heeft zijne demissie aan
den aartsbisschop ingezonden; in zijne plaats is benoemd de pas-
toor van St. Severin, Demarsan geheten. Men zegt dat de heer
de Quelen verlangd had, dat het besluit van het herstel der kerk
en de overneming des pastoorats te gelijk werden openbaar gemaakt.

— De nieuwste wet op het zigt is gisteren bij de afgevaardig-
den, aan het slot der zitting, nog met eene kleine meerderheid
aangenomen.

De bureaux van de kamer hebben gisteren de commissie be-
noemd voor het ontwerp der buitengewone credieten voor Al-
giërs, welke beide ontwerpen regstreeks betrekking hebben op
de wijze van bezet houden der Afrikaans bezittingen. Onder
de, na eene levendige discussie, gekozen leden behooren, van
de negen leden, er vijf die tegen de voorgenomene expeditie van
Constantine zijn, als: de heeren Haude, Pissatory, Janvier, Pé-
tet de la Loère en Desjobert.

— Omtrent de komst van de Prinses Helena aan de grenzen,
verneemt men het volgende: De vorstin zal den 24sten
aan de grenzen aankomen, en aldaar door den hertog van Choiseul
en de departementale autoriteiten ontvangen worden. Een
tweetal tenten zal op de grensovergang zijn opgesteld; een zes-
en-derftigtal kanonschoten zullen bij hare komst op het fransch ge-
lacht worden gelost. Twee eskadrons kavallerie en een bataillon
infanterie zullen de prinses de militaire honneurs bewijzen.

Naar het zeggen, zal de hertog van Nemours, na den afloop
der huwelijks-feesten, eene reis naar Duitschland doen, Mecklen-
burg bezoeken en zich van daar naar Rusland begeven. De ge-
neraal Gourgaud zou hem vergezellen.

— Men verneemt dat de oorlogminister, generaal Bernadotte,
zich thans met den arbeid bezig houdt voor eene amnestie die
aan de militairen, welke eene disciplinaire straf ondergaan zonden,
verleend worden.

— Van de oprigting van een koninklijke garde, waarvan
vroeger sprake is geweest en waartoe sommige lieden gezegd wor-
den, op de Tuilerien, den Koning te hebben willen overhalen,
schijnt men thans bepaald afgezien te hebben. Des Koning zelf
had zich steeds tegen dit voorname verzet.

— Men wil steeds, dat de heer Martin, du Nord, niet lang
meer lid van het tegenwoordig ministerie zal uitmaken. Hij zou-

de zich gedurig tegen de maatregelen verklaren door zijne ambt-
genooten voorgestaan, en zouden daaruit telkens botsingen ont-
staan, die den heer Molé meer dan eens bewogen hadden om
op zichzelf verwijdering aan te dringen. Tot hieden had men ech-
ter telkens weder eene voorloopige verzoening weten tot stand te
brengen, door het doen gelden der meening bij den president
van den raad, dat zijn ministerie verloren was, indien men tot
de vervanging van een van deszelfs leden overging.

— Uit onderscheidene plaatsen in de departementen komen be-
rigten wegens de bevrijding der staatkundige veroordeelden. Het
toezigt der politie over deze lieden wordt door het geheele koninkrijk
gehandhaafd. Parijs, Lyon, Marseille, Grenoble, enz., alsmede de
plaatsen waar de koninklijke familie verblijft, zijn aan die lieden
ontzegd. Volgens het Journal de Paris, zou het gewezen lid van
de kamer van afgevaardigden, de Ludre, alsmede de baron d'Haus-
sez, minister van marine en kolonien onder Karel X, welke het
lot zijner ambtgenooten door de vlucht ontkomen is en zich thans
in Zwitserland ophoudt, voornemens zijn om in Frankrijk te ko-
men en zich voor het hof der pairs te stellen, ten einde na hun
vonnis, in de amnestie te deelen. Sommige lieden betwijfelen
zulke echter, omdat men nog het besluit niet weet, dat het bestuur
omtrent de bij verplek veroordeelden zoude kunnen nemen.

— Het huis Rothschild heeft het vroeger door de bladen ver-
spreid gerucht, van de vestiging van een handelskantoor te New-
York doen tegenspreken.

— Men zegt dat het gouvernement eene telegraphische depeche
heeft ontvangen waarbij het herstel van de rust te Barcelona wordt
aangekondigd. Daar intusschen de half-officiële bladen leden geen
nader bericht behelzen, zou het te bevreemden zijn, dat het be-
stuur zulk eene geruststellende tijding achterwege hield. Omtrent
het gebeurde te Barcelona tot op den 4den heeft men thans nit-
voorige berichten ontvangen. Het Journal des débats geeft van die
voorzaken volledig verslag, waarvan het volgende een overzicht is:

De hoofden der partijen, die te Barcelona eene nieuwe revolu-
tie zochten daar te stellen, hadden reeds den 1sten Mei de ge-
modereerden zoeken in gisting te brengen. Onder de kreten van:
live Isabella II! live de hervormde constitutie! de nationale onaf-
hankeeljkheid! deed aan de verraders die de fractie begunstigen! weg
met het koninklijk statuut en de verraders! werd op den 1sten,
bij eene proclamatie, de bevolking van Barcelona aangespoord,
om het voorbeeld van de troepen van Reuss en Tarragona te vol-
gen en het iuk van den gouverneur de Meer, die slaafachtig
aanhanger van het koninklijk statuut, de vriend der aristocratie,
af te schudden. Deze oproeijingen bleven echter tot in den avond
van den 3den zonder gevolg, toen eene groote gisting zich begon
te openbaren onder de menigte die de wandelplaats el Rambla
vulde. De autoriteiten namen dienovereenkomstig hare maatrege-
len; de nationale garde en politie-soldaten werden opgeroepen; men
beredde zich voor, om het oproer met geweld te keer te gaan.
Het reeds gezegd is, was de gouverneur de Meer op dat tijd-
punt afwezend, om het door de karlisten bedreigde Solsona te hulp te
komen of te hernemen. Aan de generaals Pareda en Pareda en
den stadsgouverneur Ping was dus de zorg voor het behoud van
de rust en orde in de stad opgedragen.

De nacht van den 3den op den 4den ging echter rustig voorbij,
maar in den vroegen morgen van den 4den schoonden de opstand-
elingen plotseling voor het stadhuis en het tribunaal op, en
zich van die gebouwen meester, alsmede van een groot deel der
oude stad die het overige beheerscht. Het alarm verspreidde zich
stond door de geheele stad; kerken en huizen werden gesloten,
de gewapende magt, namelijk de troepen van de lijn, de
mariniers, nationale gardes en politie soldaten verzamelden zich om
het fort Atarazanas. De opstandelingen hadden reeds voor-

posten uitgezet, verkenningen uitgezonden en de enkele nationale gardes, die zich op hunnen post begaven, ontwapend. Te gelijker tijd werden eenige bataillons der koninklijke engelsche marine ontscheept, schaarden zich, met het ontrolde britsche vaandel, op den boulevard van Atarazanas, en bedienden er verscheidene stukken geschut, die de Rambla en andere voornaame punten bestreken.

Hoewel de opstandelingen niet zeer talrijk waren, begonnen zij desniettemin het eerst den aanval, met op de wijken aan te trekken waar de troepen post hadden gehad, zeker in de hoop van bijval onder de menigte te vinden; maar op zekere hoogte gekomen, stiet men op een kolonne, aan welker spits de stadsgouverneur zich bevond. Deze gaat vooruit, vraagt wat men wil, en eischt dat het volk uiteenga. Voor alle antwoord werd een pistool op hem geleest. Toen gaven de troepen vuur; de opstandelingen weken en verstrooiden zich met verlies van een aantal der hunnen. Dit alles had in den namiddag plaats. De oproerlingen weken naar het centrum der stad terug, waar men hen nu insloot, en eischte dat zij zich overgaven. Van weerskanten werd er nu onderhandeld, en bleef men den geheelen nacht onder de wapenen staan, van welke tijdsruimte de aanstokers van het oproer schijnen gebruik te hebben gemaakt om zich te verwijderen, want in den morgen van den 5den was er niemand onder de oproerigen die bevelen wist te geven; de overwinning werd toen gemakkelijk; men liep van alle kanten uiteen en weldra waren de door de opstandelingen ingenomen posten, door de troepen bezet. Schoon de autoriteit aldus voor het oogenblik de overhand had behouden, was men verre van gerust te zijn. De hoofden der beweging hadden zich in den omtrek verspreid om de bevolking op te ruïnen; velen waren naar Valencia geweken; op een deel der nationale garde kon men weinig vertrouwen; de autoriteiten bestraften dan ook maatregelen, met den britschen consul en de hoofden der engelsche statie op de reede, om eene nieuwe beweging terstond met kracht te bedwingen.

Men dezelfde berichten die bovenstaande bijzonderheden houden, heeft men tevens vernomen, dat het den baron de Meer gelukt was, op den 2den tot Solsona door te dringen, en de karlisten te verdrijven; voorts wilde men, dat er op den 6den te Tarragona eene reactie zou hebben plaats gehad, en het vorig bestuur er weder was hersteld.

In strijd met dit laatste is een ander bericht, volgens welk het grootste deel van Katalonien in openbaren opstand verkeert. Een der avondbladen plaatst een brief uit Puycerda van den 8ten, waarin de voortgang der revolutionnaire beweging wordt aangeduid; deze beweging zou zich niet alleen tot Reus, Tarragona en Barcelona, zooals de jongste telegraphische depeche hield, hebben uitgestrekt, maar tot in alle steden van het gewest, van de kust af tot in Tortosa en Majorca zijn doorgedrongen. De daadzaak bleek officieel te zijn, door de volgende depeche aan den militair gouverneur van Puycerda gerigt:

„Al de steden van de kust af van Themp-Oliana, Cordona, de Rey, Igualada, Martorelle, Villa Rodana en Tarragona tot aan Tortosa en Majorca hebben de revolutionnaire beweging onderschikt, en zendingen afgevaardigd naar Agramont, waar een soort van centraal gouvernement moet worden geverend, tusschen over de grondslagen zal raadplegen, waarop de onafhankelijkheid van het gewest moet zijn gevestigd, en dezelfde wil vaststellen. De parlements van Sarana en Castel-d'Arens hebben de partij der onafhankelijkheid gekozen, tot wier chef met eenparigheid zijn gekozen: don Pio Mata, grondlegger te Reus, den don Zuhra van Barcelona, en don Modesto Puig, voormalig gouverneur van Figueras. — Van deze steden wordt dan ook eene proclamatie uit Reus van den 3den gedagtekend, medegedeeld.

— Berichten uit Madrid heeft men heden niet ontvangen; maar van de grenzen van Bayonne van den 9den, dat de generaal Irribarren met eenige bevelen en 100 ruiters uit Pamplona naar Puente la Reyna was op march gegaan. De brigade van den generaal Concha moest den 9den te Alcala en Villalba aankomen, welke plaatsen op een uur afstand van Pamplona liggen. Daar was er te Caracul, met verse van Estella, een hevige botsing ontstaan tusschen de soldaten van een bataillon der guides met een bataillon van Navarra, over de meerdere soldaten en rations. De eerste werden begunstigd; ten gevolge daarvan zijn eenige bataillons verlegd geworden.

Don Carlos en zijn staf bevonden zich den 6den, met het bataillon guides op dat van Alaya, nog te Estella. Het eerste Navarrese bataillon stond te Alfo, het tweede te Caracul, het derde

te Manera, het 7de te Villaharta; er bevonden zich zeven eskadrons kavalerie in dien omtrek.

— Gisteren met den zondag en het Pinksterfeest is er te Parijs geen beurs gehouden.

D U I T S C H L A N D.

Frankfort, den 13ten Mei.

Men schrijft alhier het verlengde verblijf van den president der bondvergadering, den graaf von *Mnich-Kastellan*, te Weenen daaraan toe, dat zijn broeder onlangs aldaar is overleden. De zittingen der genoemde vergadering gaan niettemin naar geregelden gang.

Dagelijks ziet men hier karavanen van volksverhuizers uit Württemberg en Baden doortrekken, die zich naar Amerika begeven.

— Z. K. H. de Russische Grootvorst-troonsopvolger, die dezer dagen zijn negentienden verjaardag vierde, heeft thans zijn wetenschappelijke studies voleindigd, en bij het examen, hetwelk hij heeft ondergaan, de meest voldoende bewijzen van bekwaamheid gegeven. Binnen kort zal Hoogstdezelve eene reis in het binnenland doen, waarop hij door eenige zijner leermeesters zal vergezeld worden. — Ter gelegenheid van het Paaschfeest, heeft Z. M. de Keizer een aantal officieren tot hoogere graden bevorderd; waaronder 22 generaal-majors tot luitenant-generaals en 8 oversten tot generaal-majors.

— Men spreekt weder van nieuwe cholera-gevallen die zich te Napels zouden hebben vertoond, en van het uitbreken dier ziekte in het kamp bij Capua, dat, in weerwil van de ongunstige weersgesteldheid nog niet was opgebroken.

— Het dagblad van de Beide Sicilien van den 2sten der vorige maand deelt een verdrag mede, gesloten tusschen den Koning van Napels en den Keizer van Marokko, waarbij het handels- en vredeverdrag van 1782 wordt hernieuwd.

— Uit Weenen meldt men van den 6den dat zich aldaar bevonden de hertogen van *Lucca* en *Blacas*. De hertogin van *Angoulême* en *Mlle. de Rosny* werden den 28sten Mei op hare reis naar Kirchberg, in de Oostenrijksche hoofdstad verwacht.

Volgens berichten uit Triest, die aldaar ontvangen waren, zou de fraaije stoomboot *Prins Metternich*, van 550 tonnen en met werktuigen van 150 paardenkracht, den 27sten dezer zijn eerste togt doen, en wel van Triest over Corfu, Athene, Syra, Smyrna en Konstantinopel; van daar zou dit prachtige vaartuig de gemeenschap met Trapezunt openen en vervolgens een begin maken met zijne geregelde vaarten tusschen Konstantinopel en Trapezunt.

— Van de Servische grenzen schrijft men: „Den 22sten April kwam bij vorst *Milosch*, die te Krajevat verblijft houdt, een tartaar uit Konstantinopel aan, die hem van zijnen agent aldaar het bericht bracht dat de Sultan zijn sedert jaren gekoesterd voor-nemen zou ten uitvoer brengen en in den loop der maand mei, zich naar Varna en van daar naar Siliatria zou begeven. Dadelijk na de ontvangst van deze vroeger voor onmogelijk gehoudene tijding, zond vorst *Milosch* boden af naar Bucharest aan den vorst *Ghika*, waarschijnlijk om zich met hem te verstaan, wegens de geschenken die beide de vorsten, in geval de Sultan werkelijk te Siliatria kwam, aan Z. H. naar oud gebruik, zouden aanbieden. Deze reis, die zoo als de turken zeggen, door de vorstelijke *Ghikars* van Bucharest, Jassy en Krajevat betaald moet worden, veroorzaakt aan de grenzen ongemeen veel opzien; en in Belgrado hecht men nog zelfs geen geloof aan deze tijding. In Bucharest werd reeds voor de ontvangst van dit bericht, over eene samenkomst van den Sultan met Keiser *Nikolaus* gesproken, en thans wordt men in dit geloof nog meer versterkt.

— Te Weenen waren den 8ten Mei genoteerd: 5 pCt. Metall 104%; 4 pCt. 99%; 3 pCt. 74%; Bankactien 1368%.

N E D E R L A N D E N.

Amsterdam, den 16den Mei.

De bulletins die wegens den toestand van H. K. H. *Prinses Albert* en den jonggeboren Prins, te 's Hage ontvangen, zijn leopen tot den 12den dezer, en luiden allen gunstig. — H. M. de Koningin is gisteren op den middag van 's Hage naar Berlijn vertrokken. Niet voor de terugkomst van Hoogstdezelve, zal Z. M. de Koning zich naar het Loo begeven.

— Z. Exc. de luitenant-generaal van *Geen* is den 15den weder uit 's Hage vertrokken.

— Naar men vernemen, heeft Z. M. dezer dagen de bestaande rijks-commissie betreffende den waterstaat aangevuld, en benoemd: tot deraulxer voorzitter Z. Exc. den minister van binnenlandsche

zaken; en tot leden de heeren: Mr. H. M. A. J. van Asch van Wijck, Mr. W. P. Doyker Curtius van Tienhoven (beide leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal) en J. H. Ferrand, Hoofdingenieur van den waterstaat in Gelderland.

— Er wordt verzekerd dat de heer Mr. A. van Gennep, wiens tijdelijke betrekking van Minister van Financien onlangs tot 1° Junij is verlengd, voortdurend met dezelven zal belast blijven; en dat aan den secretarijsgeneraal van het departement, den heer Oisawaarde, het administratieve gedeelte en aan den staatsraad Jhr. Gerichs het beheer der geldmiddelen meer bijzonder zoen worden opgedragen.

— Door Z. M. is tot lid der commissie van beheer en toezigt over de droogmakerij van den Zuidplas in Schieland benoemd de heer Mr. A. T. Prins.

— Den 12den dezer zijn uit de Noordzee, ter reede van den Helder gekomen, Zr. Ms. fregat *Algiers*, kapitein ter zee Maachielsen en korvet *Amphitrite*, kapitein-luitenant Tengbergen; terwijl in den avond van dien dag aan den Helder is binnengekomen Zr. Ms. brik *Pegasus*, kapitein-luitenant Bosten, van Vlissingen.

— Ergisteren is in het local *Diligentia* te 's Hage eene belangrijke vergadering van de leden der gewone jaarlijksche groote loge van het *Grondwet* vergaderd geweest van de orde der Vrijmetselaren in Nederland. In beide is het voorsitterschap bekleed door Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, als grootmeester-nationaal.

— Laatstleden donderdag is door het Hof van Assises van Holland, boorderkwartier, *Johan Heinrich Fless* schuldig verklaard aan muntschennis, en veroordeeld tot geëeling en brandmerk, met den strop om den hals en twaalf jaren tuchthuisstraf.

— Den 28sten der vorige maand is met de gewone elft-drifnetten in de Merwede voor Gorinchem, gevangen een dolfijn van het vrouwelijk geslacht, wegende 75 nederlandsche ponden, zijnde lang 1 el 55 duim en op de grootste dikte omrent 1 el 23 duim. Volgens sommigen is het de *dauphin maronin*, volgens anderen de *dauphin ventris* van *Lacépède*.

— In thans ontvangene Javasche couranten van December 11. leest men dat door den gouverneur-generaal van Neerland Indië in rade, bepaald is dat wanneer boedels meer dan een derde van eene eeuw, onder de administratie der wees- en boedelkamers in Nederlandsch Indië, of van het collegie van boedelmeesteren voor onchristenen te Batavia, mogten zijn geweest, zonder dat zich regthebbenden op dezelve hebben opgedaan, door genoemde kamers of door genoemd collegie, bij wege van edictale citatie, zal worden geprocèdeerd tegen elk en een iegelijk, die vermoeden mogt, eening recht of aanspraak op die boedels te kunnen maken, ten einde dezelve, bij gebreke van dien, aan den lande vervallen verklaard kunnen worden.

Te Antwerpen is gisteren (15 *Mei*) geen officiële beursnotering geweest. Het spaansch actief scheen tot enige rijzing geneigd en werd van 23 tot 23½ verhandeld; onde. difer. 7¼; Belg. 100¼; Metall. 103½; Rom. L. 100½.

Te Brussel steeg het Spaansch actief gisteren ook van 23½ tot 23¾. Men sprak er van tijdingen door bijzondere koeriers van het oorlogstooneel aangebragt, doch van den inhoud werd niets gezegd.

De Londensche berigten van den 14den dezer, die gisteren met de stoomboot *de Batavier* te Rotterdam zijn aangebragt, behelzen geen staatkundig nieuws van aanbelang. Uit de vroegere tijdingen, waarvan wij gisteren reeds den voornamen inhoud gaven, verneemt men nog dat den 10den dezer, door den heer *Hamilton*, in het Lagerhuis het bekende verzoekschrift der Protestanten in Ierland, tot het erlangen van bevoegdheid voor hunne kerk en eere-diensten, is ingediend. Hij heeft verklaard later op den inhoud van dit verzoekschrift te zullen terugkomen. Men weet, dat de onderteekeningen van dit verzoekschrift eenige honderd duizenden bedragen. De perkamenten rol, waarop alle deze onderteekeningen, te gelijk met de opgave van beroep, woonplaats enz., zijn geplaatst, was dan ook buitengewoon groot en had, volgens de verzekering van den heer *Hamilton*, eene lengte van twee Engelsche mijlen. Hij had ondersteuning noodig, om de rol naar de tafel van het huis voort te werken. Overigens is in het Lagerhuis in de laatste dagen steeds over de Iersche armenwet beraadslaagd. Een voorstel van den heer *T. Duncombe*, strekkende tot het nemen van besluiten tegen het in het Hoogerhuis steeds gewettigd gebruik, volgens hetwelk de afwezige leden bij volmagt voor zich kunnen laten stemmen, is met 129 tegen 81

stemmen verworpen. Sir *Robert Peel* meende, dat de gewoonte in het Lagerhuis, volgens welke leden, die de beraadslagingen niet willen of kunnen bijwonen, om door hunne afwezigheid hunne partij niet te benadeelen, met een lid van de tegenovergestelde partij de afpraak maken van geen van beiden bij de stemming te verschijnen en dus, zoo als men dat noemt, hunne stem uitwisselen, ten minste evenzeer was af te keuren; zoodat men alvorens een onafhankelijk oordeel der wetgeving aan te laten, den balk uit zijn eigen oog behoorde te doen verdwijnen.

— Als wedervergoeding voor de aan den Engelsen handel na-deelige bepalingen van het onlangs vastgestelde Portugesche tollarief zal, ingevolge een koninklijk besluit van den 12. dezer, een tonne-geld van 9 pence per ton op de in Engeland binnengekomene Por-tugische schepen worden gelegd, en zijn tevens de inkomende rechten van met Portugische schepen ingevoerde goederen met ½ verhoogd.

— Volgens berigten uit Lissabon die te Londen ontvangen zijn, heeft de minister van finantien, *de Silva Passos*, in zijn breedvoerig verslag aan de wetgevende kamers doen men, dat het te kort in de staats-ontvangsten van het verleden en het tegenwoor-dig jaar 6,500,000 milreis bedraagt, en dat men daaraan 2,000,000 aan de bank verschuldigd is, makende een totaal defi-ciet van 8,500,000 milreis. Onder zake omstandigheden, zegt de minister, is het blijkbaar dat, om die som met de vereischte nauwgezetheid te voldoen, een bedrag noodig is, dat onmogelijk door middel van belastingen of den verkoop van nationalen eigen-dom, maar eeuwig en alleen door eene geldlening kan verkregen worden. Hij geeft verder zijne hoop te kennen, dat in volgende jaren, door stijpe opbrengst der verschillende gewone belastingen, de uitgaven met de inkomsten zullen kunnen worden bestreden.

— Ter Londensche beurse waren zaterdag, den 15den, geoteerd: 3 pCt. gecons. 90¾; gered. 90; actien van de bank 206¼; Spanje 22¼; Port. 29¼; Braz. 84¼; Columb. 23; Mex. 24 en Ned. W. S. 2½ pCt. 53½.

Bij de krigsgebeurtenissen die men elken dag mag verwacht-en dat in het Noorden van Spanje tussehen de aldaar thans bij-eenverzamelde aanzienlijke strijdkrachten van den Pretendent en de constitutionelen zullen voorvallen, achten wij het niet ten onrecht het volgende uittreksel mede te deelen uit een overzicht in een der laatste nummers van het *Journal des Débats* voorkomende.

Eene belangrijke offensieve beweging is op het punt van plaats te nemen, het leger van den *Carlos* ondernomen te worden, of minstens is daarmee reeds een aanvang gemaakt. Even als de jongste onder-neming des generaal *Esans*, heeft dezelve ook thans weder ten oogmerk om aan den vijand de kleine plaatsen te ontnemen waarin hij zich op den grooten weg van Bajonne naar Vitoria heeft ge-nesteld en terzelfder tijd zijne gemeenschap met de grenzen af te snijden, door het bezetten van de Bidasson, van Eussonda af tot aan den mond dier rivier, bij Fontarabie. Zoo door Krijgsverrig-ting gelukkig nitvalt, moeten de opstandelingen uit het bezit geraken van Tolosa, Mondragon, Osate, of liever van het geheele gewest Guipuzco, dat zij thans bezetten, en naar den westelijken kant, naar de vallei van la Borunda, de Amescua en op Estella in Navarra, teruggedreven worden. Daardoor zouden zij hun middelen van sluishandel met Frankrijk verliezen, en de grondwatergegenden aldus eindelijk in het bezit komen van de grenzen en van de vallei van Bastan, waarvan zij zich reeds overlang door een me-dige poging moesten hebben meester gemaakt.

Er zijn over zee, van Bilbao aanzienlijke versterkingen, ja schier al de troepen van den generaal *Epartero*, naar St. Sebastian ver-voerd, om zich bij die van den generaal *Esans* te voegen; het gesamenlijk bedrag van deze strijdmagt wordt op meer dan 25,000 man geschat. Ofschoon generale chef zijnde, zal *Epartero* echter geene bevelen aan *Esans* geven, die zich zijne vrije inderwee-king is blijven voorbehouden: van wege het Madriletsche kabinet is echter de generaal *Esans* naar hen afgezonden, om des noodig, den vrede tussehen hen te bewaren; en zijn zij overeengekomen, om, bij verdeeldheid van meening, aan het gevoelen van *Esans* het overwigt toe te kennen. Deze generaal, een krijgsman die veel ondervinding heeft opgedaan, en in een der vele jaren ten tijde van *Napoleon* een been heeft verloren, gaat voor den kun-digten strategien van Spanje door. De roem dien hij heeft ver-worven, zijn onverwrikbaar karakter en de goede denk die men van zijne krijgstalenten koestert, hoemen veel vertrouwen bij het leger in.

— *Iribarren*, een ondernemend, werkzaam generaal, die van

begeerte brandt om zich te ontscheiden, moet op Eliscando en Bastan trekken met dat gedeelte van het Navarresche leges-korps hetwelk in den district van Pampeluna gekantonneerd ligt. Het andere gedeelte van dit leger-korps blijft in het zuiden der provincie achter, om aan elke karlistische bonds, die het mogt willen wagen om den Ebro tusschen Logrono en Calahorra over te trekken, dien overgang te beïswisten.

In Vittoria bevindt zich eene genoegezame magt om de karlisten in hunne linien van Guebara en Arleban te bedwang te kunnen houden en eene voorwaartsche beweging te maken in het geval dat het grondwetsgezinde leger van St. Sebastiaan in het hart van de provincie Guipuzcoa mogt kunnen doordringen. Te Bilbao, Baijaceda en meer achterwaarts op de linie van de Boven-Ebro, heeft men eveneens voldoende strijkkrachten achtergelaten, die zich des noods kunnen vereenigen om aan eene karlistische onderneming te hoofd te bieden die genoemden vloed boven Frias mogt trachten over te trekken. Het leger is overigens in deze oogenblikken goed gelid, wel voorzien van mond- en krijgsmiddelen, de soldaten hebben goede achterstallige soldij in te vorderen, en de geest der troepen is mitmoedend.

Met zoo veel redenen voor eenen goeden uitslag, is het tóch te gerven dat wij ons aan de streelende verwachtingen overgeven. Het hangt er nu slechts van af dat de legerhoofden eenstemmigheid, bekwaamheid en vooral geestkracht ten toon spijten, en dat de kolonelen en de kommandanten der regimenten een goed voorbeeld geven, voor het gevaar niet terug deinken en hunne ondergeschikten met goedheid weten te bezielen. Maar tot die vlugt is men tot nog toe niet kunnen komen; en toch is dit het eenige wat aan het leger der Koningin ontbreekt: de soldaat mist steeds het wegslepend voorbeeld van zijnen aanvoerder."

Het *Journal* van vervolgens den draad van zijne vroegere beschouwingen van den loop der krijgsvorstijtingen op het spanische oorlogstooneel weder op en besluit zijn overzicht aldus:

"Zoo is de staat van zaken in Spanje. Men ziet daarin dat de troepen der koningin, zoowel in het zuidwesten als in de noordelijke provincies eene offensieve houding hebben aangenomen. De zaak der constitutionelen schijnt voor het oogenblik op die hoogte te zijn, dat zij op de karlistische opstandelingen voordeelen kan behalen, groot getal om dezen het onderspit te doen delven, hen tot vernieuwde bonden terug te brengen, en afzoo den eersten slag te doen tot de trapgewijze vernietiging van den geest, die het schiereiland in een wanhopigen toestand doet verkeeren."

Ter *Effecten-Sociëteit* van gisteren, 15 Mei, werden verhandeld: Ned. W. S. 2 1/2 pCt. 52 1/4; Kousb. 24 1/2, 24, 25 1/2, 1/2; Sp. Ardor van 85 1/2, 23 1/2, 1/2, 1/2, 1/2, 1/2, 1/2, 1/2.

VERKOOPING VAN EENE KAPITALE HOFSTEDEN en LANDEN, gelegen onder Nieuw-Vossemeer.

Gevende eene jaarlijksche zuivere Revenue van f 1400
De Notaris VAN VUCHT, te Bozendaal, zal, ten verzoeken van deszelfs principaal, op Dingsdag den 30. Mei 1837, Publiek Veilen, en op Dingsdag den 6. Junij daaraanvolgende final presenteren te Verkoopen, ten huize van den Kastelein N. VAN MEEL, te Steenberg, des voormiddags om 11 ure.

Eene kapitale HOFSTEDEN, bestaande in eene hechte Huiszinge en verdere Timmeragie en Plantagie, met drie-en-vijftig Buiders, 60 Rooden, 92 Ellen Wei- en Bouvlanden, staande en gelegen onder Nieuw-Vossemeer in de Oude en Eendragtspolders, in huur bij den Heer A. VAN TRIJEN, tot 11. November 1847.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van den Notaris voornoemd, en van Mr. T. J. VAN REYSINGEN, advocaat te Bozendaal.

4. * Onder eeddele approbatie zal door den Militairen Intendant, belast met de algemeene comptabiliteit bij het Leger te Velde, op den 24. Mei 1837, des middags ten 12 ure, op deszelfs bureau te Tilburg, ten huize van J. KLETSSEN, Wijk Kerk, No. 1216, verdaan aanbested, de Verkoop der HUIDEN en het VET der RUNDERHEESTEN, welke ten behoeve der troepen in het kamp bij Breda, zullen worden geslagt.

De inschrijving zal geschieden bij besloten ingetten op ugesgeld papier, bevattende den prijs, per Nederlandsche pond, voor ieder artikel, afzonderlijk.

Genoemde biljetten zullen tot den 24. Mei, ten elf ure des morgens kanse worden geworpen in eene bus, welke te dien einde op het genoemd bureau is gedeponerd,

alwaar, en alsmede op de bureau van de militaire intendanten in de vestingen Breda en 's Bosch, de condities en voorwaarden ter lezing liggen.

BEKENDMAKING.

Het HEEMRAADSCHAP van de Mark en Dintel, zal, op Dingsdag den 25. Mei 1837, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement van J. DE WIJS, te Gudenbosch, onder nadere goedkeuring, publiek bij inschrijving en opbod. Aanbesteden:

Het VERRIGTEN van eenige REPARATIEN en VERNIEUWINGEN aan de HERDIGTINGS-WERKEN van de Rivier DE MARK en DINTEL, met de Leverantie der daartoe Benodigde Materialen.

De Bestekken en Kondities van Aanbesteding liggen ter visieten Kantore van den Secretaris-Penningmeester op de Veemarkt te Breda, Wijk A. No. 555, en op het Heemraadschaps-Huis, te Dinteloord.

De Publieke Verpachting van de WIEL- en HOOLANDEN, in de Polders Kort- en Lang-Ambacht, de Hel en het Meerkotennest, onder Sliedrecht, welke, ten overstaan van den Notaris S. VAN DORSSER, te Dordrecht, was aangekondigd tegen den 12 dezer maand, doch uitgesteld is, zal alsna VOORTGANG HEBBEN op Vrijdag den 26. Mei 1837, in het Hof van Holland, te Dordrecht, des voormiddags ten half elf ure.

PUBLIEKE AANBESTEDING, in het Logement Belleue, bij het Groothoofd, te Dordrecht, op Vrijdag den 26 Mei 1837, des middags ten twaalf ure, door den Agent W. GEVAERTS, belast met de Administratie der Goederen van de Algemeene Nederlandsche Maatschappij, ten overstaan van den Notaris SCHULTZ VAN HAEGEN:

Het BOUWEN van een STEENEN WOONHUIS en SCHUUR, met de Leverantie van alle de benodigde Materialen.

Het AFBREKEN van het nog staande WOONHUIS en SCHUUR, op den Polder de Tongplaat, gelegen tusschen het eiland van Dordrecht en de Zwaluw.

De kondities zullen ter lezing liggen op voornoemden Polder en in voornoemd Logement, alsmede bij den Heer G. N. ITZ, Architect, der stad, alwaar nadere informatie te bekomen zijn, en de Teekening acht dagen voor de Besteding ter visie zal liggen, terwijl de teekening en plaats hebben op Zaterdag den 21. Mei 1837, des voormiddags, op gezegden Polder.

Zegt het Voort.

EN VENTE CHEZ BROESE & COMP., a BREDA.

COURS ÉLÉMENTAIRE d'Art et d'Histoire Militaires

A l'usage des élèves de l'école royale spéciale Militaire; par J. ROCQUANCOURT.

Troisième Édition. Revue et considérablement augmentée.

Avertissement de l'Auteur. Ce n'est qu'après m'être assuré qu'il n'existait pas d'ouvrage qui pût faciliter l'enseignement de l'art militaire, tel que le programme en a été réglé pour l'école spéciale de Saint-Cyr, et sur les instances répétées de M. le lieutenant-général Camprédon, de M. le comte A. de Durfort, et de élèves eux-mêmes, que je me suis hasardé à publier cette première partie de mes leçons, après en avoir reçu toutefois l'autorisation de Son Excellence le Ministre de la guerre.

Ce travail, rédigé à la hâte pendant les courts instans que me laissent mes fonctions journalières de sous-directeur des études, je réclame toute l'indulgence du public, même celles de mes jeunes lecteurs. Puissent ses derniers y voir une nouvelle preuve de mon zèle pour leur instruction, et l'assurance du désir que j'aurai toujours de leur être utile!

S'il m'est permis d'espérer que des personnes éclairées sauront m'adresser des conseils dans l'intérêt de l'enseignement, je les recevrai avec la plus vive reconnaissance, et tout amour-propre de ma part sera mis de côté.

INTRODUCTION. — Art militaire chez les Grecs. — Art militaire chez les Romains. — Art militaire chez les anciens. — Art militaire au moyen-âge. — Art militaire François 1er. — Louis XIII. — Art militaire. — Louis XIV. — Art militaire. République. Un magnifique volume in 8°, de 603 pages, imprimé en caractères noirs, sur beau papier velin satiné, avec 9 Planches. Prix de l'ouvrage complet f 4.—